

IN EN OM DE KERK

STEDUM

LELENS

HERVORMDE GEMEENTE

WITTEWIERUM

TEN POST

59^e jaargang no. 6

juni 2026

DIGITAAL

Dit is de digitale (ingekorte) versie van: “IN EN OM DE KERK”

het maandelijks kerkblad van de

Hervormde Gemeente Stedum-Lellens-Wittewierum-Ten Post

Wij wensen u veel leesplezier bij deze online-versie van ons kerkblad.

de redactie

HERVORMDE GEMEENTE STEDUM-LELLENS-WITTEWIERUM-TEN POST

ADRESSEN KERKGEBOUWEN

Bartholomeüskerk Hoofdstraat 1 9921 PA Stedum

Kerk Lellens Borgweg 17 9794 PA Lellens

PREDIKANT

Ds. M. van Genderen Sien Jensemahörn 8 9921 RR Stedum

e-mailadres: ds.hervgemslwt@gmail.com

SCRIBA

e-mailadres: hervgemslwt@gmail.com

! Voor informatie over onze gemeente:

! website: www.hervormdstedum.nl

! kerkomroep: www.kerkomroep.nl Kies: provincie Groningen;

! Kies: Hervormde Gemeente (achter Stedum - Ten Post)

! of rechtstreeks: www.kerkomroep.nl/kerken/10525.

MEDITATIE

1 SAMUEL 25

In 1 Samuël 25 maken wij kennis met een familie die David tijdens zijn omzwervingen, in de tijd dat hij op de vlucht is voor Saul, ontmoet. Dit gezin woont vlak bij Karmel - in het zuiden van Juda - en heeft een boerenbedrijf. Op de boerderij gaat het goed: de man, Nabal, heeft drieduizend schapen en duizend geiten (vers 2). Dit is bijna net zoveel als Job, de rijkste boer uit de Bijbel. Job had namelijk zeventuizend schapen, drieduizend kamelen, vijfhonderd runderen en ezelinnen.

Naast dat Nabal een groot bedrijf heeft, is hij ook een afstammeling van Kaleb, een van de verspieders die vol geloof en vertrouwen terugkwam (Numeri 13).

Verder heeft hij nog een prachtige, slimme vrouw: Abigaïl. Het gaat dus om een rijke en aanzienlijke familie. Maar dat rijkdom en aanzien niet alles is, blijkt uit de introductie van Nabal: de bijbelschrijver noemt hem in vers 3 hard en slecht. Niet alleen de bijbelschrijver is niet positief over deze man, maar ook zijn knechten en zijn vrouw. Een van zijn knechten zegt namelijk: “Hij is een verdorven man met wie niet te praten valt.” En zijn vrouw zegt: “Zoals zijn naam is, zo is hij!” Nabal betekent immers ‘dwaas’ in het Hebreeuws.

Dit betekent niet dat er iets mis was met zijn verstand, anders was hij immers niet zo rijk. Het zegt eerder iets over zijn gedrag: hij gedraagt zich dwaas. Alleen al in dit gedeelte is hij ongastvrij, onbeleefd en hard tegen de knechten van David, en door zijn egoïsme zet hij het lot van zijn hele familie op het spel.

Bij deze man vraagt David via zijn knechten om hulp: zoveel eten en drinken als Nabal kan missen voor onderweg (“wat uw hand vinden zal”). De knechten doen dit met alle beleefdheid; ze eisen niets, maar vragen het netjes. Maar ondanks alle beleefdheden wil deze dwaas niets geven. Ook niet nadat hij gehoord heeft dat David zijn herders beschermd heeft, toen die in de zomer op zoek waren naar grazige weiden. Niets van zijn overvloed wil hij delen. Dit terwijl gastvrijheid in het oude Oosten hoog gewaardeerd werd. Ook in de Bijbel is gastvrijheid belangrijk. Denk maar aan de drie vreemdelingen die Abraham welkom heet in zijn tent en die hij van alle gemakken voorziet.

Als David hoort dat deze rijke man niet een beetje van al zijn rijkdom kan missen - de man voor wie hij zoveel gedaan heeft - dan wordt David woest. Hij wil deze man en zijn knechten eens een lesje leren. Hij roept zijn mannen op om hun zwaarden te pakken en deze wandpissers één voor één af te maken. (In het Hebreeuws heeft David het niet over ‘mannen’, zoals de HSV vertaalt in vers 22, maar gebruikt hij deze schuttingtaal.)

David verliest de controle geheel.

- Als eerste over zijn handen, door naar het zwaard te grijpen.
- Als tweede over zijn hart, doordat gevoelens van wraak en woede opkomen.
- Als derde over zijn hoofd, omdat hij kwade plannen beraamt en zijn gedachten niet gebruikt om zijn woede te temperen, maar te voeden.
- En ten slotte over zijn mond, want hij slaat vuile taal uit en zet anderen aan tot zonde.

Maar voordat David zijn plan ten uitvoer kan brengen en deze boerderij volledig uitmoordt, komt er iemand op hem af. Het is de vrouw van Nabal, Abigaïl. Zij heeft het eten en drinken bij zich - precies waar David om gevraagd heeft. Ze vraagt om vergiffenis en biedt deze geschenken aan David aan. Wanneer de woorden van deze bijzondere vrouw klinken, wordt het hart van David weer zacht en vloeit de woede uit hem weg.

Dan beseft hij voor welke zonde hij bewaard is gebleven. Hij ziet daarin direct de hand van de Heere, en daarom dankt hij de Heere. Zo wordt voorkomen dat David zijn handen vuil maakt aan onschuldig bloed. Hierin zien wij de bewarende hand van de Heere, die wij ook in ons eigen leven mogen opmerken. Jammer genoeg zijn er niet altijd personen in de buurt om ons van onze dwaasheid en woede af te helpen. Wij leven immers in een gebroken wereld en zijn allemaal zondaren, waardoor wij maar al te vaak op Nabal en David lijken en te weinig op Abigail.

Hoe goed is het dan om te weten dat de grote Zoon van David wél stil bleef toen Hem onrecht werd aangedaan en Hij niet in woede ontstak. Hij bleef stil, zoals een schaap stil is voor zijn scheerders, toen Hij onschuldig veroordeeld werd, geslagen en bespuugd, terwijl Hij zonder zonde is. De Heere Jezus balde niet Zijn vuisten en greep niet naar het zwaard. Iets wat Hij wel had kunnen doen: Hij had de hulp van een legioen engelen kunnen inroepen. Maar Hij deed het niet. Hij gaf Zijn leven over in de handen van de Heere. Hij, het Lam van God, werd geslacht, opdat er vergeving en genezing zou zijn in Zijn bloed - voor mensen die maar al te vaak dwaze dingen doen en zo licht ontvlambaar zijn.

Zullen wij dan niet ons oog veel op Jezus gericht houden?

Om vergeving te ontvangen wanneer wij weer eens in woede ontsteken.

Om Zijn Geest te ontvangen, die ons kan bewaren en ons steeds meer op Hem doet lijken.

Amen

ds. Martijn van Genderen

UIT DE KERKENRAAD

Nieuws van de predikant

Dhr. L.J. Blees, kerkelijk werker te Dorkwerd, heeft een beroep aangenomen naar Lelystad.

De Hervormde Gemeente Dorkwerd heeft ds. J.A. van den Berg gevraagd om hen bij te staan als consulent. Onze predikant, ds. M. van Genderen, is gevraagd om bij te springen in het crisispastoraat bij overlijden en ernstig zieken in het ziekenhuis.

Mooi dat we elkaar als gemeentes zo kunnen bijstaan in vacature-tijd.

Liedbundel Weerklank

In de komende tijd kiest ds. van Genderen als aanvangslied steeds een lied uit de Weerklankbundel om zo kennis te maken met de breedte van de bundel.

Na de zomervakantie willen we overstappen op Weerklank; tot die tijd staat de tekst van het aanvangslied op de liturgiebriefjes vermeld.

Om goed mee te kunnen zingen na de zomervakantie is het handig om zelf een bundel aan te schaffen.

Voor de gasten zullen we ook een aantal bundels aanschaffen. Wanneer we een groter aantal bundels in één keer aanschaffen, hopen we korting te kunnen krijgen. Om te weten hoeveel we er kunnen bestellen zal er een inschrijffijst in de kerk komen te liggen of je kunt nu al een mailtje sturen naar de scriba om je naam door te geven.

CHRISTELIJKE WERKGROEP TEN POST E.O.

Dorpsdienst zondag 21 juni

Zondag 21 juni hopen we weer een dorpsdienst te houden in het Dorpshuis 't Holt, B. Kuiperweg 11, Ten Post.

We beginnen om 10.00 uur.

Ds. Martijn van Genderen bij ons te gast als spreker.

Het thema is "Vertrouwen versus angst". Met David gaan we ontdekken hoe je de reuzen in je leven kunt verslaan.

Reveal uit Uithuizermeeden zorgt voor de muzikale begeleiding.

De verdere invulling is in handen van christelijke werkgroep.

Voor de kinderen is er oppas en ook zij maken kennis met David en Goliath.

Na afloop staat de koffie klaar!

de Christelijke werkgroep Ten Post e.o.

AFSLUITING SEIZOEN

Op zondag 28 juni 2026 willen we graag met elkaar het kerkelijk seizoen afsluiten. Dit door samen te komen in het Hervormd Centrum, na de ochtenddienst, onder het genot van een kopje koffie of thee, een glaasje ranja en een gebakje. Tijdens het drinken en genieten van de taartjes is er de mogelijkheid, voor jong en oud, om creatief aan de slag te gaan met het maken van kaartjes.

Deze kaartjes zullen tijdens de zomerperiode, waarin er minder activiteiten plaatsvinden, te vinden zijn in de brievenbussen van meerdere gemeenteleden.

Voor de taarten zoeken wij nog bakkers. Vindt u het leuk om een taart te bakken, meld dit dan bij Mirjam of Justine (06-83970490).

de Activiteitencommissie

Aangezien de Almachtige God oneindig goed is,
zou Hij op geen enkele wijze enig kwaad
in Zijn werken laten voortbestaan,
als Hij niet zo almachtig en goed was
om ook uit het kwade het goede te laten ontstaan.

Augustinus

Dit adres geldt zowel voor kerkvoogdij als diaconie.

* Ook is er de mogelijkheid om over te maken d.m.v. QR-codes. Deze staan ook vermeld in dit kerkblad. Het is maar wat uw eigen voorkeur heeft.

COLLECTEN KERKVOOGDIJ

In dit kerkblad een kort stukje over de collecten van de kerkvoogdij voor de komende tijd. De afgelopen maand mei was de collecte bestemd voor het onderhoud van de orgels. In juni zal de collecte bestemd zijn voor de predikantsplaats en in juli voor het Quotum.

Voor alle genoemde collecten is er een QR-code toegevoegd.

Kerkvoogdij
mei
Onderhoud orgels

Kerkvoogdij
juni
Predikantsplaats

Kerkvoogdij
juli
Quotum

Wij bevelen de collecten van harte bij u aan. Elders in het kerkblad kunt u meer lezen over het bijdragen aan de collecten.

In het volgend kerkblad hoop ik u weer iets meer te vertellen over de opbrengsten en giften.

de kerkrentmeesters,

BIJ DE DIACONIECOLLECTEN (JUNI)

De opbrengst van de diaconiecollecten in juni is bestemd voor een project van de **GZB: Project 10:27** voor Nepal (gehandicapten).

Diaconiecollecte
juni
GZB: Nepal
Project 10:27

‘Oog en hart voor gehandicapten’ (Nepal)

Een aanzienlijk deel van de Nepalezen leeft rond of onder de armoedegrens. Als je dan ook nog gehandicapt bent, dan betekent dat een nóg moeizamer bestaan. Zij worden vanuit de heersende hindoe-religie achtergesteld en hebben maar weinig kansen. Maar zo kijkt God niet naar mensen!

We willen gehandicapten helpen om de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken. Ze hebben vaardigheden, ideeën en soms een startbedragje nodig om eigen inkomsten te verwerven.

Dit geeft een positieve wending aan hun leven en dat van hun familie. Project 10:27, het diaconale programma van de GZB, steunt de Nepalese kerk in deze prachtige missie.

“Als ik denk aan verhalen vanuit de kerk in Nepal, dan hoor ik in ieder verhaal wel iets sprankelends. Iets van de kracht en het licht dat je ziet als mensenlevens worden

aangeraakt door Gods liefde. Mensen met een handicap, op wie wordt neergekeken door veel mensen om hen heen, maar die worden aanvaard in een christelijke gemeente. Veel gelovigen die kunnen vertellen hoe zij zelf, of hun ouders vanuit het Hindoeïsme tot geloof kwamen in Jezus. En studenten aan een bijbelschool die vertelden dat in ieder van hun gemeenten wel mensen op wonderlijke manier zijn genezen op gebed. En die daardoor tot geloof kwamen. Je kunt dan al snel de vraag stellen: hoe zit dat bij de kerk in Nederland? Waar zien wij de ‘frisheid’, het ‘sprankelende’ van het Evangelie, van hoe christenen leven? Alsof het bij ons toch vaak minder is.

En het is zeker een voorrecht om te kunnen zien hoe Gods Geest aan het werk is

in Nepal.

Hoe kerken groeien, hoe mensen tot geloof komen. Hoe de sleur – en zelfs uitzichtloosheid – die het Hindoeïsme kan meedragen, wordt doorbroken door vreugde en door hoop.

Maar die verhalen lichten wel op tegen een achtergrond waarin mensen weinig hoop kennen, weinig perspectief. Armoede, verslaving aan alcohol en drugs, migratie van jongeren vanwege gebrek aan werk, uitsluiting en uitzichtloosheid - het tekent het leven van veel mensen in Nepal.

Juist tegen die achtergrond lichten de verhalen over nieuw leven, over vergeving, aanvaarding, genezing en bevrijding op. Het Evangelie van Jezus Christus is goed nieuws voor alle facetten van mens-zijn in Nepal. En in de kerk kun je daar iets van zien. Als mensen aan de rand worden verwelkomd en in het midden worden gezet. Als er wordt gebeden voor niet-gelovigen en zij ook Gods genade ervaren.

Christus ís het antwoord op de vragen van mensen in Nepal.

Als ik daarover doordenk, dan wordt de vraag ‘hoe zit het bij de kerk in Nederland?’ er niet één van kritiek. Ik word er juist toe uitgenodigd om na te denken over ónze context. Hoe kan de kerk

in Nederland er zijn voor mensen ‘aan de rand’? En wie zijn dat eigenlijk? Zouden zij zich deel kunnen voelen van ons, als gemeente? En: hoe denken veel mensen in onze tijd over de toekomst? Hebben zij echte hoop? Hoe is het Evangelie goed nieuws voor hén?

Als we met deze vragen verder kunnen, dan is zendingswerk niet alleen een kwestie van géven voor de opbouw van Gods kerk in Nepal, maar worden we er zelf ook door verrijkt.”

Daan van der Kraan, regiocoördinator Zuidoost Azië van de GZB

Doe mee!

Door mee te helpen aan dit project draagt u bij aan de integratie van gehandicapte mensen in de samenleving in Nepal en geeft u deze mensen een kans op een menswaardig bestaan. Helpt u mee bij deze missie? Geef gul tijdens de collectemaand!

Kijk voor meer informatie over dit project en alle overige projecten op www.project1027.nl

Project 10:27 - De naam van het diaconale programma van de GZB is ontleend aan Lukas 10 vers 27, waarin we worden opgeroepen God lief te hebben boven alles en de naaste als onszelf.

de diaconie

VERSLAG VAKANTIEBIJBELFESST EN GEZINSDIENST

Dan is het zover, het VakantieBijbelFeest! Op zaterdag 2 mei, een mooie voorjaarsdag, kunnen de kinderen vanaf tien uur in het Hervormd Centrum komen. Ze worden welkom geheten door Juda de leeuw.

Juda is ook op school in Stedum geweest om daar voor deze dag een uitnodiging en een kleurplaat voor de kleurwedstrijd te brengen. We beginnen met drinken en een koekje en ondertussen kunnen ze een kleurplaatje gaan kleuren.

Zo langzamerhand komen er dertien kinderen binnen.

Om half elf beginnen we met het Bijbelverhaal van Noach. We zingen nog een lied over Noach, "Ken je dit verhaal?". God redt Noach, zijn familie en allerlei diersoorten uit een slechte wereld. Zo kunnen wij ook gered worden door Hem te leren kennen.

Dan krijgen de kinderen nog een toneelstukje te zien. > Gerdien en Max gaan vissen. Max wil toch liever stoere dingen doen en geen vrienden meer zijn met Gerdien. Maar dan valt Max in het water. Ondanks dat hij niet aardig deed tegen Gerdien, redt ze hem uit het water. Niet verdiend, toch gered.<

Daarna start het spellencircuit: dierenmemory, "bootdans" (versie van stoelendans), dierenmaskers maken, dierenbingo en timmeren net als Noach (spijkers in een houtblokje slaan).

Om twaalf uur staan de pannenkoeken (gebakken door vrijwilligers uit de gemeente) voor ons klaar en kunnen we gaan eten. Na een ijsje hebben de kinderen weer genoeg energie om aan de vossenjacht te beginnen. Om de beurt starten ze in groepjes om "dieren" te gaan zoeken in het dorp. Er zijn negen "dieren" (allemaal gemeenteleden die deze taak op zich wilden nemen!) waar de kinderen een letter van krijgen. Deze moeten ze bij terugkomst in de goede volgorde zetten.

De letters vormen het woord: REGENBOOG.

Terwijl de kinderen op jacht zijn worden de kleurplaten van de kleurwedstrijd door de jury beoordeeld. Er zijn drie prijzen verdeeld per leeftijdsgroep. Wessel, Hijab en Naomi zijn de prijswinnaars. Na nog wat drinken is het tijd om weer naar huis te gaan.

De volgende dag, zondag 3 mei, is de gezinsdienst. Het kinderkoor Sjaloom uit Uithuizermeeden zingt voor ons in deze dienst een aantal liedjes, waaronder ook het lied "Ken je dit verhaal?". Dit hebben we zaterdag op het VakantieBijbelFeest ook gezongen. Dit lied mogen de kinderen samen met het kinderkoor voor in de kerk zingen. In deze dienst gaat het ook over het Bijbelverhaal van Noach.

Gerdien en Max zijn ook present in de kerk en laten weer een toneelstukje aan ons zien. >Net als zaterdag helpt Gerdien Max toch als hij is gevallen, nadat hij niet meer met haar wil spelen en onaardig doet. Gerdien geeft Max nog een zak snoep voor zijn gebroken arm. Dan zijn ze weer vrienden.<

Net als God ons steeds weer helpt door zijn trouw en genade. Daarbij heeft hij ons de regenboog als teken van verbond gegeven.

Na de dienst is er nog koffie, thee en ranja in de kerk.

Mooi om zo zichtbaar te zijn als kerk in het dorp en omgeving.

We kijken terug op een gezellige zaterdag en een fijne gezinsdienst.

VakantieBijbelFeest-commissie / activiteitencommissie

TERUGBLIK PAAS-PINKSTERLUNCH VRIJDAG 8 MEI 2026

Vrijdag 8 mei schaarden we ons met zeventien personen rond de feestelijk gevulde tafel.

De soep zorgde voor een warm begin van de maaltijd, en vervolgens was er voor elk wat wils aan brood en beleg.

Vanaf Pasen - met het zingen van 'Daar juicht een toon' - stonden we stil bij de Hemelvaart van Christus en kwamen we uit bij Pinksteren.

We sloten af met het zingen van gezang 249: 'We leven van de wind'.

*Wij teren op het woord,
het brood van God gegeven,
dat mededeelzaam is
en kracht geeft en nieuw leven.
Dus zegt en zingt het voort,
geeft uit met gulle hand
dit manna voor elk hart,
dit voedsel voor elk land.*

Het was heel gezellig en goed om elkaar zo te ontmoeten, bij te praten en te bemoedigen.

Houd de wacht, lieve Heer,
met degenen die vannacht waken, wachten of wenen,
en laat uw engelen de wacht houden over degenen die slapen.
O Heer Jezus, geeft uw vermoeide kinderen rust.

Augustinus

OP DE PEDALEN

Na een mooie zangdienst op tweede Pinksterdag, met best veel gasten, zijn we met een dertigtal gemeenteleden van jong tot oud op de fiets gestapt voor een mooie fietstocht door het Groninger land. Het weer werkte natuurlijk ook erg mee. De tocht ging van Lellens naar Loppersum, toen naar Winneweer en daar was een speeltuintje waar vooral de kabelbaan erg populair was bij de kinderen. Daar hebben we ook met elkaar de lunch gebruikt en via Ten Post, Ten Boer en Peertil eindigde de tocht in Stedum. Vooral de vele hoge bruggen waren soms een uitdaging, maar voor deze mensen was geen brug te hoog.

de Activiteitencommissie

't Hijgend hert, der jacht ontkomen,
Schreeuwt niet sterker naar 't genot
Van de frisse waterstromen,
Dan mijn ziel verlangt naar God.
Ja, mijn ziel dorst naar den HEER;
God des levens, ach, wanneer
Zal ik naad'ren voor Uw ogen,
In Uw huis Uw naam verhogen?

O mijn ziel, wat buigt g' u neder?
Waartoe zijt g' in mij ontrust?
Voed het oud vertrouwen weder;
Zoek in 's Hoogsten lof uw lust;
Want Gods goedheid zal uw druk
Eens verwiss'len in geluk.
Hoop op God, sla 't oog naar boven;
Want ik zal Zijn naam nog loven.

O mijn ziel, wat buigt g' u neder?
Waartoe zijt g' in mij ontrust?
Voed het oud vertrouwen weder;
Zoek in 's Hoogsten lof uw lust;
Menigwerf heeft Hij uw druk
Doen verand'ren in geluk;
Hoop op Hem, sla 't oog naar boven;
Ik zal God, mijn God, nog loven.

Psalm 42: 1, 3, 7 (Oude Berijming)

IZB EN GZB OPENEN DEUREN VAN HUIS VAN ZENDING IN ZEIST

De IZB (vereniging voor zending in Nederland) en de GZB (Gereformeerde Zendingsbond) hebben hun intrek genomen in een gezamenlijk nieuw onderkomen: het Huis van Zending, gevestigd in de Arendsburg aan

de Utrechtseweg in Zeist. Op 28 mei openen beide organisaties samen de deuren. Een open dag is gepland op zaterdag 12 september 2026.

Het Huis van Zending is meer dan een kantoor. Het is een inspiratieplek voor kerkelijke gemeenten, waar bezoekers iets kunnen ervaren van de bevlogenheid van missionaire werkers in Nederland en wereldwijd. Regelmatig zullen er inspiratiemomenten met gasten uit binnen- en buitenland worden georganiseerd. Belangrijk onderdeel van het pand is de kapel, waar dagelijks gezamenlijk wordt gebeden voor de wereld en Nederland.

IZB-directeur Marco Batenburg licht de visie toe: ‘We willen laten zien dat zending in het binnenland en in het buitenland bij elkaar horen.’ GZB-directeur Martijn van den Boogaart voegt daaraan toe: ‘We hopen op een plek die zending ademt.’

De keuze voor Zeist was doelbewust. Bij de zoektocht werd een centrale ligging in het land als belangrijk criterium gehanteerd, zodat de locatie goed bereikbaar is voor alle kerkelijke gemeenten in Nederland. Een extra voordeel is de nabijheid van de Oude Kerk van Zeist, waarmee afspraken zijn gemaakt over gezamenlijk gebruik van de bijgebouwen en kerkruimte. Hiermee biedt de combinatie mogelijkheden die op de vorige locaties niet beschikbaar waren.

Hoewel IZB en GZB voortaan onder één dak zitten, is een fusie niet aan de orde. Van den Boogaart: ‘We blijven afzonderlijke organisaties, met een eigen gezicht en een eigen werkwijze, op een plek waar we nauw samenwerken om zending in Nederland en wereldwijd een stap verder te helpen.’

VROUWENZANGAVOND

Zingen verbindt!

D.V. donderdagavond 18 juni 2026 wordt er in de Hervormde kerk te Dorkwerd een vrouwenzangavond gehouden. Alle vrouwen en meisjes zijn welkom!

Aanvang: 19.30 uur. De toegang is gratis, wel is er een collecte t.b.v. het Leger des Heils “zij aan zij”.

AGENDA JUNI

14 juni *Koffiedrinken* in het Hervormd Centrum
aansluitend aan de morgendienst.

18 juni *Vrouwenzangavond* in de Hervormde kerk te Dorkwerd
aanvang: 19.30 uur.

21 juni *Dorpsdienst* in Ten Post
aanvang: 10.00 uur.

28 juni *Afsluiting seizoen* in het Hervormd Centrum
aansluitend aan de morgendienst.

Ik geloof,
omdat het tegen mijn verstand ingaat.
Deed het dat niet,
dan had ik het geloof niet nodig,
maar zou mijn verstand voldoende zijn.

Augustinus
